

Maandag 30 Januari 2017 – Woensdag 1 Februari 2017

Het was bijzonder om bij de officiële opening van het Reformatiejaar als gast van de Reformed Church of Hungary in Debrecen namens de Protestantse Kerk aanwezig te zijn. In Debrecen was de aftrap van het Reformatiejubileum 1517–2017 en tevens de herdenking van de *synode van Debrecen 1567*, 450 jaar geleden. Dat was organisatorisch het begin van de Gereformeerde Kerk in Hongarije. Eigenlijk is dat in Nederland ook zo, want ook wij vieren wel 500 jaar protestantisme, maar in feite is het protestantisme ook pas 450 jaar in Nederland geworteld. Ik las dit verslag met plaatjes, omdat plaatjes heel sprekend zijn.

We werden op 30 januari verwelkomd in het Synodebureau in Boedapest (Református Egyház, Abonyi utca) waar we kennis maakten met de andere buitenlandse gasten (uit Zuid-Korea, Taiwan, Canada, USA, Schotland, Spanje, Italië, Oostenrijk, Duitsland, Polen, Litouwen, etc.). Er was geen vertegenwoordiging uit de Scandinavische landen, want die zijn veelal Luthers en dit was toch echt een gereformeerd feestje. Er waren veertig internationale gasten uitgenodigd, die als groep werden ondergebracht. Dat was verrijkend, omdat we in gesprekken met elkaar konden delen hoe de kerkelijke en maatschappelijke situatie is. De verhalen uit Griekenland waren hartverscheurend.

Ook bekeken we de synodezaal, met (centraal) het wapen van de Hongaarse kerk.

Daarna vertrokken we per bus naar Debrecen (220 km door de besneeuwde puszta),

In Debrecen logeerden we in *Hotel Centrum*, Kálvin tér 4. We werden in Debrecen welkom geheten door de twee bisschoppen: Püspök (=bisschop) Dr. István Szabó en Püspök Dr. Károly Fekete. Namens de PKN heb ik de *Reformatiebijbel* (van uitgeverij Jongbloed) aangeboden, die ik eerlijk gezegd van Klaas van der Kamp had meegekregen, onze onvolprezen secretaris van de Raad van Kerken. De tekst is de Herziene Statenvertaling.

Op 31 januari stonden we om 9.00 uur op het grote plein voor de "Nagytemplom", de grote gereformeerde kerk van Debrecen. Het plein was echt 'vergeven' van de zwart-gerokten, het was een ware parade der mannenbroeders (ook wel genoemd de "Kraaienplaag"). Er waren uiteraard verschillende toespraken van o.a. wederom bisschop Fekete, een uitgenodigde Lutherse predikant, de burgemeester en andere hoogwaardigheidsbekleder. Vrouwen hebben in de Hongaarse kerk weinig of niets in te brengen.

Aangezien Debrecen ook tot Reformatiestad benoemd is, was de Verhalenbus oftewel de Geschichtemobiel oftewel de EKD-Truck oftewel de Vándorkámion van de EKD ook op het plein gestationeerd. Dat was zo gepland natuurlijk. Ik heb even met de mensen van de Truck kennis gemaakt. Begin april arriveert deze Truck in Nederland. Op 1 april zijn ze in Deventer en op 5 april arriveren ze in Dordrecht. Ik hoop bij beide evenementen aanwezig te zijn. Voor Deventer is een speciale Facebookpagina geopend, die toegewijd verzorgd wordt door collega Nelleke Boonstra.

<https://www.facebook.com/groups/576944879156032/>

Tijdens de ochtend van 31 januari was er op het plein voor de kerk een tent der ontmoeting opgebouwd. Daar werden groetwoorden gesproken en er werden allerlei presentaties gegeven, ook door veel van de buitenlandse gasten uit onze groep. Daar spraken we o.a.. Püspök Dr. Béla Kató, die mij van vertelde over de start van het Reformatiejubileum de zomer van dit jaar (in juli in Cluj - in Zevenburgen in Roemenië), wat voor mij bekend terrein is. Nadat we de torens van de kerk hadden beklommen en hadden geluncht in het Református Kollégium, de Debrecener Theologische Universiteit maakten we ons op voor de kerkdienst. 's Middags werd in de kerk, die afgeladen vol was de speciale herdenkingsdienst gehouden, die geleid werd door Püspök Dr. István Szabó. Met heel veel toespraken, gebed, en gezang. In Hongarije moet je altijd wel veel zitvlees hebben. Er waren voldoende vertaalmicrofoons voor alle buitenlandse gasten, zodat wij alles wat gezegd werd goed konden volgen. Toespraken kunnen in Hongarije bijna ongelimiteerd worden uitgesproken en dat duurt vaak lang.

Namens de WCRC (de World Communion of Reformed Churches), die Bas vertegenwoordigde, heeft "onze" Bas Plaisier uitvoerig in de kerk het woord gevoerd - ook eigenlijk veel te lang, maar in Hongarije geeft dat niet. Het was wel opvallend dat er niemand uit Zwitserland was afgevaardigd. Naast Bas Plaisier staat Balázs Ódor, de Ecumenical Officer. Hij was de Hongaarse organisator die voor alles heel goed gezorgd heeft.

Op 1 februari hadden we - voor ons bezoek aan het museum - een ontvangst in het Református Kollégium, door rector Gusztáv Bölcskei en de andere collega's hoogleraren. Ook bezochten we de grote bibliotheek. Zie hiervoor: <http://www.drhe.hu/hirek/20170203/kulfoldi-delegaciok-latogatasa> Daarna bekeken we nog de tentoonstelling in het "Museum of Modern Arts", waar de Hongaarse kunstenaar Lajos Szalay exposeerde. Er hingen uitsluitend Bijbelse thema's: Sola Scriptura. Het was een werkelijk heel bijzondere tentoonstelling met prachtige kunstwerken in het kader van dit bijzondere Reformatiejaar.

Daarna vertrokken we per bus naar Boedapest, via Ferihegy II, (= het vliegveld) waar we afscheid namen van een aantal buitenlandse gasten, die al weer meteen terug naar huis moesten vliegen. Ferenc en ik en een aantal andere gasten bleven nog logeren in *Hotel Lions Garden, Cházár András utca 4.-*

's avonds bezochten we het opvanghuis voor vreemdelingen en vluchtelingen. Dat wordt gedragen door particulieren, en niet of karig door de kerk gesteund. Dóra heeft ons verteld over de opvang van vluchtelingen in Hongarije. Haar had ik al eerder ontmoet en de hernieuwde ontmoeting schiep een hechtere band. Het is erg moeilijk werk, want de Hongaarse Gereformeerde Kerk heeft helaas maar weinig boodschap aan het opvangen van vluchtelingen en vreemdelingen. Dóra vertelde, dat ze door haar eigen familie, vrienden en bekenden met de nek wordt aangekeken, omdat ze dit werk doet. Dat was erg emotioneel. Toch gaat ze door. We hebben samen met elkaar voor Dóra haar en haar werk gebeden.

Nog een laatste plaatje uit de kerk, dat de sfeer erg goed weergeeft.

